| | |
|---|---|
| Бөлім: | 6.1 VI - IX ғасырлардағы Қазақстан |
| Педагогтің Т.А.Ә. (болған жағдайда) | Махамбетова Ардақ |
| Күні: | 08.09.2026 (6D)<br>10.09.2026 (6E)<br>09.09.2026 (6G)<br>10.09.2026 (6J)<br>09.09.2026 (6H) |
| Сынып: 6D,6E,6G,6J,6H | Қатысушылар саны:<br>Қатыспағандар саны: |
| Сабақтың тақырыбы | Қазақстан аумағындағы ерте ортағасырлық мемлекеттер.<br>Зерттеу сұрағы: VI-IX ғасырларда билік құрған қай қағандардың есімдері тарихта сақталды? |
| Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаттары | 6.3.1.2 VI-IX ғасырлардағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау;<br>6.2.1.3 тарихи оқиғалар мен процестердің сабақтастығын сипаттау үшін «Ұлы Дала» ұғымын қолдану |
| Сабақтың мақсаты | түркі билеушілерін ажыратады;<br>Әр қағанның мемлекеттің нығаюына қосқан үлесін біледі;<br>«Түрік қанатының нығаюы» тақырыбына жоспар құрады, оны негіздейді<br>Қазақ және түркі рухани мәдениетінің сабақтастығын «Ер намысы, ел намысы» деген нақылмен байланыстырып, негіздейді |
| Құндылықтар | Енбеккорлық және кәсіби біліктілік |
| Апта дәйексөзі: | Жанұям – қорғаным, ата-анам – тірегім! |

Сабақтың барысы

| Сабақтың кезеңі/ уақыт | Педагогтің әрекеті | Оқушының әрекеті | Бағалау | Ресурстар |
|---|---|---|---|---|
| Ұйымдас-тыру<br><br>Өткен білімді еске түсіру<br>7 минут<br>Жаңа тақырыпқа қадам<br>3 минут | Тақтаға Ежелгі Қазақстан тарихынан әйгілі тұлғалардың (Тұмар патшайым, Аттила) суретін шығарып, келесі сұрақтарды талқылаңыздар:<br>- Бұл тұлғалар кімдер?<br>- Олар тарихта неліктен ерекше сақталды?<br>Оқушылар жауаптарын тыңдап, сабақ тақырыбына өту. Оқу мақсаттары мен бағалау критерийлерін таныстыру | Оқушылар өз ойларын ортаға салады.<br>Оқушылар жауаптары арқылы жаңа тақырыпқа көшу | мадақтау | Тақырыптық суреттер |
| Сабақтың ортасы<br>Жаңа білім<br>5 минут | «Зерттеу және талдау»<br>1 – Бумын қаған<br>2 – Мұқан қаған<br>3 – Иштеми қаған<br>1-қадам: әрбір тарихи тұлғаға қатысты ең маңызды үш датаны/оқиғаны анықтайды.<br>Бағалау<br>2-қадам: жұмыс нәтижелерімен таныстырады. Таныстырылым | Критерийлері:<br>1. Таңдалған дата/оқиға кәбінесе әзгерістермен байла нысты (әлеуметтік, экономикалық (жер қатынастары | ҚБ<br>Мұғалім оқушыла р жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп | Үлестірмелі қағаздар |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 10 минут | барысында кестеге толтырып отырады.<br>3-қадам: Оқушылар өздері берген ұпайларын дәйектер келтіре отырып ,VI-IX ғғ. билік құрған ерекше қаған анықталуы қажет.<br>Нәтижесінде берілген ұпайларды жинақтап, қағандардың ішінен ең ықпалды болғанын анықтайды.<br>ЕБҚ оқушыға дереккөздің форматын үлкейтіп, қолдау<br>«Рөлдік ойын»<br>Қағандардың атқарған рәліне байланысты карточка түрінде тірек сөздер дайындап, әр топқа таратылады.Топ берілген тірек сөздерден монолог құрастырып, рөлді сомдайды, қалған топ оқушылар қай қаған екенін анық- тауы тиіс. Тек қана қағандар емес, басқа да әлеуметтік топ әкілдерін ойынға қосуға болады. Мысалы, уәзірлер, қарапайым халық және т.б., сол арқылы мемлекет ішін-дегі әлеуметтік құрылымды анық кәрсетуге болады.<br>Тиімді рөлдік ойынның критерийлері :<br>- қарапайымдылық пен қолжетімділік;<br>- рөлдік ойынға барынша барлық оқушылардың қатысуы;<br>- оқушының қорытындысы және рефлексиясы.<br>ЕБҚ оқушы (көру және есту қабілеті төмен) сұрақтарға жауапты жазбаша ұсынады. | мен алым - салық), саяси, мәдени);<br>2. дата/оқиға одан кейін болған тарихи оқиғалардың болуына септігін тигізді;<br>3. дата/оқиға қазіргі уақытта да өзінің тарихи маңыз-дылығын сақтауда.<br>Дескриптор:<br>– Түріктердің шығыс бағытта жүргізген саясатын атайды;<br>– Түріктердің батыста жүргізген саясатын атайды; | отырады<br>«Ең үздік жауап»<br>«Алақан - жұдырық» | Суреттер<br>Тірек-сызбалар<br>Кесте<br>Карта<br>ҚБ парағы |
| 5 минут | (М) Рөлдік ойынның соңында осы қағандардың ел басқару саясатындағы басты құндылықтардың маңыздылығын аша отырып, қазіргі кездегі құндылықтармен (Мәңгілік ел, Ұлы Дала Елі) байланыстырып, қорытындылау.<br>(Ж) Қалыптастырушы бағалауға арналған тапсырма | Түрік қағанатының сыртқы саясатында маңызды рөл атқарған бағыттарды анықтап, дәлелдер келтіреді | ҚБ «Мадақтау сэндвичі» | |
| 10 минут | 1. Мәтінге және әз біліміңізге сүйеніп, Түрік қағанаты- ның сыртқы саясатындағы әр бағытының маңыздылы- ғын сипат-тап, кестеге толтырып жазыңыз, жауабыңыз- ды негіздеңіз.<br>2. Қазақ және түркі рухани мәдениетінің сабақтастығын «Ер намысы, ел намысы» деген нақылмен байланысты- рып, негіздеңіз.<br>ЕБҚ: оқушыға жеке жұмыс кезінде қасындағы сыныптастары және мұғалім диалог арқылы қолдау жасайды | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Сабақтың соңы<br>5 минут | Кері байланыс<br>« Білімді стикер». Мына сұрақтар бойынша жауап береді.<br>- Не білдім?<br>- Не білемін?<br>- Не білгім келеді? | Тақырып бойынша не білетінін, не білгісі келетінін, не білгенін жазады | Оқушылар бағалай критерий лерімен өз деңгейлерін бағалайды | А4, конспект |
| Үй тапсырмасы | Қазақстан аумағындағы ерте ортағасырлық мемлекеттер. | | | |